
Her
Pazar
BRUNCH
KEYFİ
#OlmasadaOlur
AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.
Darüşşafaka'ya destek olun,
annesi ya da babası hayatta olmayan çocuklarımızın
geleceğini aydınlatın.
Düzenli destekte bulunmak için 0850 222 1863'ü arayabilirsiniz.
www.darussafaka.org
Darüssafaka
1863
CEMİYET

Alaattin AKTAŞ I ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

CARİ DENGE:

Cari işlemler açığındaki gerileme devam ediyor. Son açıklanan veri şubat ayına ait ve bu ay itibariyle yıllık açık 30.5 milyar dolara geriledi. Ama şunu da biliyoruz ki cari açıktaki daralmada neredeyse sona geldi. Hatta 2016 sonu için öngörülen düzeye pek bir şey kalmadı.

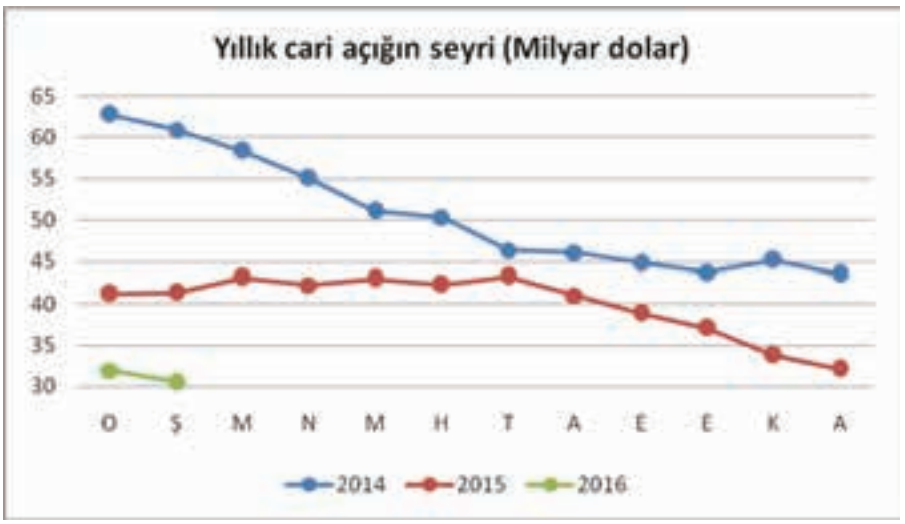
2016-2018 dönemi orta vadeli programında bu yılın cari açığı 28.6 milyar dolar olarak öngörülüyor. Şubat sonu gerçekleşmesi olan 30.5 milyar dolarla arada yalnızca yaklaşık 2 milyar dolar kaldı. Yani, yılın kalan on aylık döneminde yıllık cari açığın 2 milyar dolar daha azalması gibi bir durum söz konusu. En azından öngörü bazında. Elbette yıllık açığın daha da düşük gerçekleşmesi söz konusu olabilir ama en azından şu koşullarda böyle bir beklenti yok.

Hani genellikle enflasyonla ilgili bir örnek verilir. Enflasyonu yüzde 50'lerden, 60'lardan tek haneye çekmek zordur ama yüzde 9'dan yüzde 2'ye, 3'e çekmek daha zordur. Aynı durum şimdi cari açık için de geçerli gibi görünüyor. Cari açığı da 60-70 milyar dolarlardan 30 milyar dolar civarına indirdik indirmesine de, bundan sonraki iniş daha da zor olacak. Zaten daha aşağısı da en azından şimdilik pek beklenmiyor.

Cari açık birkaç yıl içinde belirgin bir şekilde geriledi ve bundan sonra iniş için pek hareket alanımız kalmadı. Ama yeniden artış riskiyle karşı karşıya olduğumuz da bir gerçek.

Bu yılın ödemeler dengesi hedefleri ortaya konulurken dikkate alınmayan, alınması da mümkün olmayan olumsuzluklar söz konusu. İhracattan sonraki en büyük döviz geliri kalemimiz olan turizmde işler iyi gitmiyor, bunu biliyoruz. Bu yıl turizmde ya da ödemeler dengesindeki yeni tanımıyla seyahat kaleminde 27 milyar dolarlık bir gelir öngörmüştük. Ama toplam turist sayısındaki azalma çok yüksek değilse bile, bizim için iyi döviz bırakan, iyi harcama yapan ülkelerden gelen turistlerin sayısında önemli ölçüde gerileme yaşanacağının anlaşılması, bu da yetmezmiş gibi o ülke yönetimlerinin vatandaşlarına Türkiye'ye gitmemeleri konusunda uyarı üstüne uyarıda bulunmaları turizme ilişkin kaygıların iyice artmasına yol açıyor.

Başlangıçta öngördüğümüz 27 milyar dolarlık turizm gelirinin 15 milyar doları ancak bulacağı dile getiriliyor, tahminler bu yönde. Böyle bir gerçekleşme, hedef-

lediğimiz 28.6 milyar dolarlık cari açığın, diğer döviz gelir ve giderine ilişkin kalemler sabit kaldığı takdirde, 40 milyar doları bulacağı anlamını taşıyor.

Yani biz şu anki eğilime bakarak cari açığın hızını keserek de olsa düşmeye devam edeceğini söylüyoruz söylemesine ama, tam tersine bir şekilde cari açığın yönünü yeniden yukarı çevirme olasılığı da hiç yok değil.

Turizmdeki kaybı başka şekillerde kapatabilir miyiz, o da pek mümkün görünmüyor. Örneğin ihracat 155.5 milyar dolarlık hedefin çok üstüne çıkarak turizmdeki açığı kapatabilir mi, zor. Ya da ithalat 210.7 milyar dolarlık öngörünün altında kalır mı, belki. Ama ithalatın bu düzeyin altında kalması hangi etkenlerden kaynaklanır, bu durum genel anlamda işimize yarayan bir sonuç doğurur mu, o da ayrı bir tartışma konusu.

ENFLASYON:

Enflasyon şubattan sonra martta da hiç beklenmeyen bir düzeyde geldi. Oranlar neredeyse sıfır düzeyinde olsa bile hem şubatta, hem de martta gerileme görüldü.

Ocak ayındaki yüzde 1.82'lik artış ve ocak itibariyle oluşan yüzde 9.58'lik yıllık oran moralleri çok bozmuştu doğrusu. Ama yüzde 9.58'in yılın en yüksek oranı olarak kalacağı da biraz geçmiş yılların rakamlarına bakılınca belliydi. Nitekim öyle de oldu ve olmaya da devam edecek.

Yıllık TÜFE şubat ve martta hızla geriledi. Nisanda da yüzde 6.5 dolayında bir yıllık gerçekleşme olması, sonrasında ise genellikle yatay seyreden bir dalgalanma yaşanması bekleniyor.

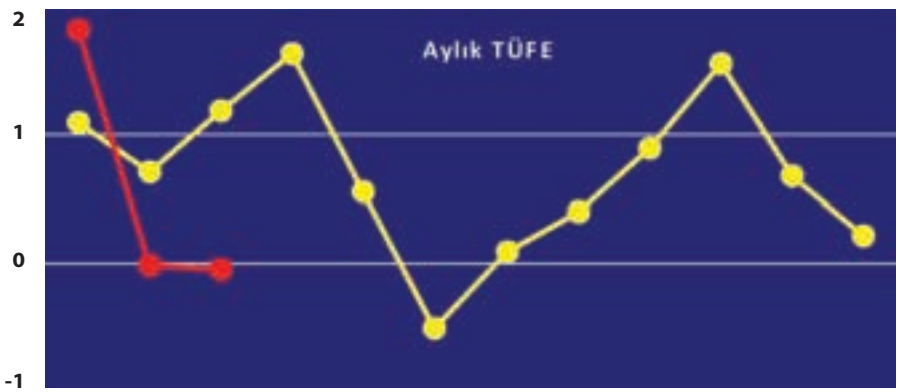
Türkiye belki de son yıllarda ilk kez enflasyon hedefini yakalama şansına da sahip olacak gibi görünüyor. 2016'ya ilişkin ilk orta vadeli programda yüzde 6.5 olarak öngörülen, revize orta vadeli programda ise yüzde 7.5'e çıkarılan 2016 yılı TÜFE artışının gerçekleştirilmesi olasılığı iyice güçlenmiş durumda.

IMF'nin abartılı tahmini

Türkiye bir yol kazasına uğramadığı takdirde yıllık enflasyonda hedefi tutturmaya doğru giderken, IMF'den çok şaşırtıcı bir tahmin geldi. IMF, dünya ekonomik görünümüne ilişkin son raporunda Türkiye için 2016 yılsonu enflasyonunu tam yüzde 10.87 olarak tahmin ettiğini açıkladı. Bu oran, aralık-aralık değişimini gösteriyor. IMF, yıllık ortalama endekslerin kıyaslamasıyla bulunan ortalama enflasyonu ise yüzde 9.79 olarak tahmin ettiğini açıkladı.

IMF'nin Türkiye için bu oranları tahmin ederken neleri dikkate aldığı, hangi verilerden yola çıktığı pek açık değil. IMF Türkiye'nin büyüme tahminini de yüzde 3.2'den yüzde 3.8'e revize etti. Büyümede öngörülen tahminin 0.6 puan yukarı çekilmesi enflasyonun bu düzeylere fırlaması için yeterli değil kuşkusuz. Kaldı ki Türkiye geçen yıl yüzde 4 büyürken enflasyonu yüzde 8.8'de tutabilmişti.

Normalde gidişat yüzde 8'in altını gösterirken, IMF'nin bu oranın neredeyse 3 puan üstünde bir tahmin dile getirmiş olması doğrusu biraz hayretle karşılanmadı değil. İki olasılık var; ya IMF kimsenin bilmediği çok önemli verilere ve gelecekte fiyatları etkileyecek gelişmelerin ne olacağı bilgisine sahip ya da çok özensiz hazırlanmış bir tahminle karşı karşıyayız. İkinci olasılığın çok ağır bastığını söyleyelim.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
2016	1.82	-0.02	-0.04									

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	7.24	7.55	7.61	7.91	8.09	7.20	6.81	7.14	7.95	7.58	8.58	8.81
2016	9.58	8.78	7.46									

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
	2016	1.82	-0.02	-0.04									
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2014	3.32	1.38	0.74	0.09	-0.52	0.06	0.73	0.42	0.85	0.92	-0.97	-0.76
	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25	-0.32	0.98	1.53	-0.20	-1.42	-0.33
	2016	0.55	-0.20	0.40									
İhracat (Aylık) (milyon $)	2013	12,400	13,053	14,680	13,371	13,682	12,881	13,345	11,387	13,583	12,892	13,067	13,269
	2014	12,302	12,232	12,521	13,350	11,081	11,951	11,130	11,023	11,583	13,243	11,687	11,758
	2015	9,560	12,495										
İthalat (Aylık) (milyon $)	2013	19,286	18,240	19,932	20,659	20,875	20,793	19,941	19,498	20,596	19,185	21,385	21,788
	2014	16,646	16,941	18,726	18,373	17,869	18,200	18,212	15,968	15,403	16,917	15,973	17,979
	2015	13,358	15,571										
Cari denge (Aylık) (milyon $)	2013	-4,825	-3,142	-3,018	-4,739	-3,469	-3,936	-2,168	-1,949	-1,993	-2,132	-5,521	-6,660
	2014	-2,444	-3,309	-4,770	-3,851	-4,275	-3,212	-3,108	265	178	-344	-2,217	-5,054
	2015	-2,338	-1,785										
İç borç stoku (milyar ₺)	2013	406.3	407.1	409.0	409.4	412.4	408.4	408.2	407.4	408.2	411.1	413.6	414.6
	2014	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4	430.2	434.4	435.0	438.2	438.2	439.5	440.1
	2015	443.1	444.1										
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2014	10.81	10.87	11.07	10.43	9.17	8.67	8.57	9.24	9.35	9.82	8.28	8.81
	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85	9.63	10.47	11.33	10.84	10.26	10.93
	2016	11.14	10.95	10.13									
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2014	37,908	34,424	31,968	34,069	37,555	34,557	34,699	37,985	30,339	34,175	39,219	38,485
	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752	39,561	40,103	42,784	33,837	43,797	43,807	41,594
	2016	46,720	44,724	40,269									
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2014	36,001	32,756	37,060	36,789	36,080	35,170	39,990	32,038	39,550	37,185	35,618	50,515
	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113	36,338	45,506	37,546	47,937	36,562	43,009	58,771
	2016	42,521	42,308	46,838									
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2014	95.16	95.83	96.31	101.92	104.12	103.59	103.75	103.11	102.59	103.24	106.40	104.94
	2015	107.66	104.61	102.94	101.30	99.82	97.59	98.97	94.56	90.51	93.72	98.72	97.65
	2016	98.78	99.85	100.53									
Aylık Ort. $ (₺)	2014	2.2168	2.2128	2.2178	2.1275	2.0908	2.1157	2.1187	2.1583	2.2036	2.2583	2.2336	2.2877
	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019	2.6946	2.8456	3.0027	2.9296	2.8713	2.9172
	2016	3.0070	2.9407	2.8917									
Aylık Ort.Euro (₺)	2014	3.0215	3.0194	3.0658	2.9382	2.8745	2.8758	2.8764	2.8769	2.8501	2.8642	2.7872	2.8217
	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289	2.9710	3.1672	3.3749	3.2986	3.0894	3.1697
	2016	3.2669	3.2628	32,063									
Mevduat (Milyar ₺)	2014	541.0	537.1	535.3	538.3	539.5	569.3	584.1	563.8	585.3	568.6	573.2	617.2
	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3	646.6	628.7	625.0	633.1	649.3	665.1
	2016	670.3	681.1	678.2									
DTH (Milyar $)	2014	128.1	134.4	139.9	140.6	139.2	134.5	136.2	138.6	136.8	141.8	141.3	132.8
	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9	144.3	146.3	146.1	149.8	147.1	145.6
	2016	140.1	144.8	151.4									
Kredi (Milyar ₺)	2014	917.3	918.1	921.4	918.5	931.7	953.8	967.1	980.8	1,009.2	1,015.5	1,031.1	1,062.5
	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4	1,230.7	1,247.7	1,262.8	1,260.5	1,259.5	1,267.3
	2016	1,282.4	1,294.1	1,286.9									
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2014	238.5	238.8	240.4	241.7	245.3	248.6	250.8	253.9	258.0	260.2	263.1	267.4
	2015	270.7	273.4	277.9	279.8	282.3	284.8	286.8	288.8	288.8	288.2	288.2	289.8
	2016	290.4	291.5	293.1									
Kredi kartları (Milyar ₺)	2014	92.7	89.4	87.2	85.4	84.7	84.5	83.7	82.8	83.7	83.5	82.7	82.8
	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5	88.9	89.0	91.0	90.5	89.8	90.8
	2016	91.4	91.4	91.2									
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2014	7.6	5.1	4.5	4.9	1.8	1.6	-4.5	12.7	4.5	4.5	-1.2	4.4
	2015	-2.2	0.8	4.8	3.8	0.3	6.7	1.3	8.2	-7.9	14.7	3.7	4.5
	2016	3.6	8.5										
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2013	7.6	5.1	4.5	5.0	3.3	1.5	3.3	4.7	2.6	2.4	0.6	2.6
	2014	-2.1	0.8	4.7	3.8	2.1	4.9	0.2	6.9	2.7	4.6	3.6	4.6
	2015	5.5	5.8										
Protestolu senet (Milyon ₺)	2014	756.5	535.8	558.1	578.8	581.9	588.2	601.8	989.8	708.7	860.9	684.8	775.7
	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8	757.9	984.6	776.8	914.8	902.0	947.0	1230.3
	2016	942.0	739.9										
Dış borç öde. (Milyon $)	2014	2,585	2,151	1,023	796	488	595	691	494	801	1,113	413	786
	2015	915	492	3,566	929	475	356	761	434	903	300	329	589
	2016	1,287	491	2,163									

GSYH (% değişim)

	2015	2014	2013	2012
Birinci çeyrek	2.5	5.2	3.1	3.1
İkinci çeyrek	3.7	2.4	4.7	2.7
Üçüncü çeyrek	3.9	1.8	4.3	1.5
Dördüncü çeyrek	5.7	3.0	4.6	1.3
Yıllık	4.0	3.0	4.2	2.1

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2016	2015
.Mart	-0.04	1.19
.Üç aylık	1.75	3.03
.Yıllık	7.46	7.61
.Yıllık ortalama	7.96	8.70

Yİ-ÜFE	2016	2015
.Mart	0.40	1.05
.Üç aylık	0.75	2.60
.Yıllık	3.80	3.41
.Yıllık ortalama	5.64	8.03

Dış Ticaret (Milyon $)

	2016	2015	Değ.(%)
Şubat			
. İhracat	12,406	12,232	1.42
. İthalat	15,571	16,941	-8.09
. Açık	-3,165	-4,709	-32.79
.İhracat/ithalat (%)	79.7	72.2	
Ocak-Şubat			
. İhracat	21,966	24,534	-10.47
. İthalat	29,029	33,587	-13.57
. Açık	-7,063	-9,053	-21.98
.İhracat/ithalat (%)	75.7	73.0	
Yıllık (Şubat itibariyle)			
. İhracat	141,382	156,691	-9.77
. İthalat	202,549	238,239	-14.98
. Açık	-61,167	-81,548	-24.99
.İhracat/ithalat (%)	69.8	65.8	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Şubat)

	2016	2015	Değ.(%)
Cari İşlemler Dengesi	-4,123	-5,753	-28.3
Döviz geliri	28,827	31,829	-9.4
. İhracat	22,816	25,592	-10.8
. Seyahat	2,140	2,539	-15.7
. Faiz	217	216	0.5
. Diğer	3,654	3,482	4.9
Döviz gideri	32,950	37,582	-12.3
. İthalat	27,611	32,127	-14.1
. Seyahat	742	789	-6.0
. Faiz	217	216	0.5
. Diğer	4,380	4,450	-1.6
Cari işlemler dengesi (milyon $) (Şubat itibariyle yıllık)	-30,512	-41,337	-26.2

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	8/4/2016	10/4/2015	Değ. (%)
	151,788	132,995	14.13
. ABD Doları	97,482	80,062	21.76
. Euro (Dolar karşılığı)	48,584	47,200	2.93
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2,842	2,446	16.19
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	2,880	3,287	-12.38

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	8/4/2016	10/4/2015	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	386,455,698	362,270,064	6.68
. Tüketici kredileri	294,314,972	278,700,212	5.60
Konut	134,887,119	120,787,789	11.67
Taşıt	5,600,159	5,781,405	-3.13
Diğer	153,827,694	152,131,018	1.12
.Kredi kartları	92,140,726	83,569,852	10.26
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	10,435,131	7,510,656	38.94
. Kredi kartları	7,580,827	5,898,433	28.52

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Şubat)

	2016	2015	Değ.(%)
.Enerji	7,682	24,673	-68.9
.Hizmetler	3,214	5,411	-40.6
.İmalat	3,889	2,648	46.9
.Madencilik	78	38	105.3
Toplam	14,863	32,770	-54.6

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	8/4/2016	10/4/2015	Değişim (%)
TOPLAM	116,577	121,759	-4.26
.Döviz rezervi	97,354	102,629	-5.14
.Altın	19,223	19,130	0.49

Repo Hacmi (Bin ₺)

	8/4/2016	8/4/2015	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	2,398,931	1,662,050	44.34
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	44,480,399	29,397,363	51.31

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Mart)

	2016	2015	Değ.(%)
. Gelir	131,714	113,181	16.37
. Harcama	131,667	118,614	11.00
. Denge	47	-5,433	
. Faiz dışı denge	16,512	12,658	30.45

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	8/4/2016	10/4/2015	Değ. (%)
Toplam	668,469,850	615,977,073	8.52
. Vadesiz	116,369,766	107,024,838	8.73
. Vadeli	552,100,084	508,952,235	8.48

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Mart 09	104.60	Mart 13	111.55
Mart 10	117.33	Mart 14	96.31
Mart 11	110.26	Mart 15	102.94
Mart 12	106.97	Mart 16	100.53

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	1/4/2016	3/4/2015	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	699,684,716	630,146,949	11.04
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	122,262,885	106,167,520	15.16
. Bir ay vadeli	101,002,994	101,064,592	-0.06
. Üç ay vadeli	417,058,081	373,123,794	11.77
. Altı ay vadeli	34,605,821	20,099,992	72.17
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	24,754,935	29,691,051	-16.62
b-Yabancı para mevduat	551,659,019	415,151,634	32.88
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	110,064,756	78,030,777	41.05
. Bir ay vadeli	74,663,623	63,372,342	17.82
. Üç ay vadeli	266,671,986	211,524,140	26.07
. Altı ay vadeli	29,864,415	23,064,211	29.48
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	70,394,239	39,160,164	79.76

Tüketici Güven Endeksi

	Mart 16	Şubat 16	Değ.(%)
	67.00	66.64	0.5
.Hanenin maddi durum beklentisi	89.77	89.31	0.5
.Genel ekonomik durum beklentisi	89.41	90.03	-0.7
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	67.80	66.17	2.5
.Tasarruf etme ihtimali	21.01	21.05	-0.2

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Şirket Kuruluşları (Ocak-Mart)

	2016	2015	Değ. (%)
. Kurulan	20,163	17,788	13.35
. Kapanan	3,404	4,346	-21.68

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Şubat)

TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	10.05	. Bir aya kadar vadeli	1.58	. Bir aya kadar vadeli	0.96
. Üç aya kadar vadeli	12.02	. Üç aya kadar vadeli	2.39	. Üç aya kadar vadeli	1.46
. Altı aya kadar vadeli	12.44	. Altı aya kadar vadeli	2.32	. Altı aya kadar vadeli	1.42
. Bir yıla kadar vadeli	11.51	. Bir yıla kadar vadeli	2.16	. Bir yıla kadar vadeli	1.31

İç Borç Stoku (Milyar $)

	2016	2015	Değ.(%)
.Şubat	444.1	421.2	5.44

Para Arzı (Bin ₺)

	8/4/2016	10/4/2015	Değ. (%)
M1	314,016,571	261,143,783	20.25
DOLAŞIMDAKİ PARA	**96,642,185**	**83,699,929**	**15.46**
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	107,115,652	93,859,188	14.12
Banka Kasaları (-)	10,473,467	10,159,259	3.09
VADESİZ MEVDUAT (TL)	**118,018,887**	**107,052,389**	**10.24**
Mevduat Bankaları	109,025,286	98,467,439	10.72
Katılım Bankaları	8,967,849	8,570,664	4.63
TCMB	25,752	14,286	80.26
VADESİZ MEVDUAT (YP)	**99,355,499**	**70,391,465**	**41.15**
Mevduat Bankaları	90,723,697	64,443,167	40.78
Katılım Bankaları	8,624,845	5,941,129	45.17
TCMB	6,957	7,169	-2.96
M2	1,230,190,707	1,075,352,165	14.40
VADELİ MEVDUAT (TL)	**557,082,307**	**516,560,565**	**7.84**
Mevduat Bankaları	527,602,174	486,073,278	8.54
Katılım Bankaları	29,480,133	30,487,287	-3.30
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	**359,091,829**	**297,647,817**	**20.64**
Mevduat Bankaları	337,529,322	279,211,554	20.89
Katılım Bankaları	21,562,507	18,436,263	16.96
TCMB	-	-	
M3	1,274,086,809	1,123,130,511	13.44
REPO	**6,648,779**	**8,313,211**	**-20.02**
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	11,215,195	13,610,948	-17.60
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	26,032,128	25,854,187	0.69

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	8/4/2016	10/4/2015	Değ. (%)
Toplam	1,293,800,543	1,142,134,017	13.28
Yurtiçi krediler	1,282,853,785	1,132,873,939	13.24
.₺ krediler	928,806,767	827,169,048	12.29
.Yabancı para krediler	354,047,018	305,704,891	15.81
Yurtdışı krediler	10,946,758	9,260,078	18.21

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Şubat 2016	Şubat 2015
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	8.5	0.8
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	5.8	0.8
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	0.5	1.1

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (Yıllık)	2015	2014	Değ.(%)
. Ruhsat	870,515	1,030,684	-15.54
. Yapı kullanma izin belgesi	724,331	770,308	-5.97

Turist Sayısı

	2016	2015	Değ.(%)
Ocak-Şubat	2,410,996	2,634,284	-8.48

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Mart)

	2016	2015	Değ.(%)
Toplam	3,940	4,972	-20.76
. Kamu	3,841	4,859	-20.95
. Merkez Bankası	99	113	-12.39

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2016	2015
.Mart	74,3	72,4

Protestolu Senetler (Ocak-Şubat)

	2016	2015	Değ.(%)
. Adet	153,980	158,128	-2.62
. Tutar (Bin TL)	1,681,942	1,507,429	11.58

İşsizlik Verileri (Ocak 2016 itibariyle)

	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	58,366	28,828	29,539
. İşgücü (Bin kişi)	29,565	20,411	9,153
...İstihdam (Bin kişi)	26,275	18,312	7,962
...İşsiz (Bin kişi)	3,290	2,099	1,191
. İşsizlik oranı (%)	11.1	10.3	13.0
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13.0	11.5	16.7
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.2	18.4	20.5

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2015 4.Ç.	2015 3.Ç.	2015 2.Ç.	2015 1.Ç.	2014
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	398,038	407,376	405,625	393,144	402,705
Kısa vadeli	102,749	118,804	125,984	128,371	131,732
Uzun vadeli	295,289	288,572	279,641	264,773	270,973
Kamu sektörü (toplam)	112,955	114,937	115,827	113,483	117,709
Kısa vadeli	14,550	15,355	16,924	18,165	17,866
Uzun vadeli	98,405	99,582	98,903	95,318	99,843
TCMB (toplam)	1,327	1,552	1,978	2,110	2,484
Kısa vadeli	176	208	270	290	342
Uzun vadeli	1,151	1,344	1,708	1,820	2,142
Özel sektör (toplam)	283,756	290,887	287,820	277,550	282,512
Kısa vadeli	88,023	103,241	108,790	109,916	113,524
Uzun vadeli	195,733	187,646	179,030	167,634	168,988
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-9,338	1,751	12,481	-9,561	12,504
Kısa vadeli	-16,055	-7,180	-2,387	-3,361	1,342
Uzun vadeli	6,717	8,931	14,868	-6,200	11,162
Kamu sektörü (toplam)	-1,982	-890	2,343	-4,226	1,765
Kısa vadeli	-805	-1,569	-1,241	299	261
Uzun vadeli	-1,177	679	3,584	-4,525	1,504
TCMB (toplam)	-225	-426	-132	-373	-2,750
Kısa vadeli	-32	-62	-20	-52	-491
Uzun vadeli	-193	-364	-112	-321	-2,259
Özel sektör (toplam)	-7,131	3,067	10,270	-4,962	13,489
Kısa vadeli	-15,218	-5,549	-1,126	-3,608	1,572
Uzun vadeli	8,087	8,616	11,396	-1,354	11,917
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-2.3	0.4	3.2	-2.4	3.2
Kısa vadeli	-13.5	-5.7	-1.9	-2.6	1.0
Uzun vadeli	2.3	3.2	5.6	-2.3	4.3
Kamu sektörü (toplam)	-1.7	-0.8	2.1	-3.6	1.5
Kısa vadeli	-5.2	-9.3	-6.8	1.7	1.5
Uzun vadeli	-1.2	0.7	3.8	-4.5	1.5
TCMB (toplam)	-14.5	-21.5	-6.3	-15.0	-52.5
Kısa vadeli	-15.4	-23.0	-6.9	-15.2	-58.9
Uzun vadeli	-14.4	-21.3	-6.1	-15.0	-51.3
Özel sektör (toplam)	-2.5	1.1	3.7	-1.8	5.0
Kısa vadeli	-14.7	-5.1	-1.0	-3.2	1.4
Uzun vadeli	4.3	4.8	6.8	-0.8	7.6